

„Svetlo svieti v tme, ale tma Ho nepohltila“(J 1,5)

Svetlo Pravoslávia

duchovný občasník pravoslávnej cirkevnej obce Banská Bystrica

číslo 36, rok 2013

Drahí bratia a sestry v Christu!

Je ťažké vidieť človeka trpieť a ešte ťažšie je to vtedy, keď ten človek je váš blízky alebo najbližší z rodiny. Často som rozmýšľala nad tým, prečo človek musí trpieť, kým som si neprečítala poučenie sv. Nikolaja Srbského, až vtedy som pochopila podstatu utrpenia ľudí na svete:

„Len nerozumný si myslí, že trápenie je zlo. Rozumný však vie, že trápenie nie je zlo, ale len prejav zla a spôsob liečenia zla. Len hriech v človeku je skutočným zlom. Všetko ostatné, čo ľudia obyčajne nazývajú zlom, zlom nie je, ale je to horký liek od zla. O čo je ťažší stav, o to horkejší liek lekár predpisuje. Niekedy sa dokonca liek zdá chorému ťažší a horkejší než samotná choroba. Tak aj hriešnikovi sa niekedy zdajú trápenia ťažšími než je samotný hriech. Ale to je sebaklam! Niet na svete trápenia, ktoré by aspoň približne bolo také ťažké a zhubné ako je ťažký a zhubný hriech. Všetky trápenia ľudí a národov na Zemi nie sú nič iné ako hojnosť liekov, ktoré sú ľuďom a národom ponúknuté večnou milosťou, aby boli zachránení pred večnou smrťou. Každý, aj najmenší hriech by totiž spôsobil nevyhnutnú smrť, ak by Milosť nedopustila trápenie na vytriezvenie ľudí od hriešnej opitosti, na vyliečenie, ktoré prostredníctvom utrpenia uskutočňuje blahodátňá sila Ducha Svätého a Oživujúceho.“

Požehnaný Nový rok 2013 vám praje sestra v Christu Jana

Listy valaamského starca schiigumena Jána

Stoôsmu listy, 9.10.1955

Dostal som Tvoj list, v ktorom ma žiadaš o odpoveď. Nechápeš tieto slová apoštola Pavla: „A my vieme, že milujúcim Boha, povolaným podľa Jeho rady, všetky veci slúžia na dobro. A ktorých predurčil, tých aj povolal, a ktorých povolal, tých aj ospravedlnil a ktorých ospravedlnil, tých aj oslávil“ (Rim 8, 28-30).

Odpovedám Ti nie na základe mojich myšlienok, ale svätootcovského učenia. Blažený Teofilakt hovorí: „Najskôr je predvídanie, potom predurčenie. Povolaným sa človek stáva na základe predvídania. To znamená, na základe jeho osobného slobodného výberu (pretože v takomto prípade by boli všetci spasení, pretože všetci sú povolaní), ale potrebná je ešte aj slobodná vôľa. A preto je najprv predvídanie až potom predurčenie.“

Pán povoláva všetkých: „Podťte ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení“, ale Pán nám danú slobodnú vôľu nikdy nenarúša. Iba na našej vôli závisí či sa snažíme o spásu a čakáme blahodať, alebo si želáme zlo a od blahodate sa odvraciame.

Vedz, že náš um je veľmi ohraničený, a naše srdce je k tomu ešte zaťažené vášňami a preto nemôžeme pochopiť Boží zámer vo Svätom Písme. Niektorí ľudia z nepoznania podstaty Svätého Písma, schvaľujú nezmyselné učenie o absolútnom predurčení jedných ku spásu, a druhých k záhube. Ako keby Boh želal niekomu večnú záhubu.

Ctihodný Anton Veľký sa postil, modlil a prosil Boha, aby mu odhalil, prečo jedni zomierajú v mladosti a druhí zase v starobe, prečo jedni žijú v zbožnosti – biede, a iní zase žijú hanebne – v blahobyte. Počul hlas: „Anton! Pozoruj seba a neskúmaj Božie zámery, nie sú ti osožné“.

*Môže teda človek chápať Božie zámery? Prečo sú jedni od narodenia slepí, druhí zase kalikami, ďalší idiotmi, a je mnoho, mnoho ďalšieho, čo pre nás nie je pochopiteľné. Herézy, sekty a rozkoly vzišli z nesprávneho chápania Svätého Písma založeného na hrdosti a svojvôli. **V pravosláví sú autoritou Všeobecné snemy a svätí Otcovia.***

*Radím Ti čítať Sväté Písmo. Najprv sa ale pomodli, aby ti Boh otvoril tvoj um k chápaniu Písma. Čomu budeš rozumieť, to plň, a čo nepochopíš to vynechaj. Tak to radia svätí Otcovia. **Sväté Písmo nie je potrebné čítať, aby sme ho poznali, ale preto, aby sme zachránili svoju dušu.** Skúmanie nepochopiteľného sa podobá hrdosti.*

Stodeviaty list, 14.11.1955

Prečítal som si Tvoj list, v ktorom píšeš, že si mnohovravná. Svätí Otcovia povedali: „Niekto hovorí celý deň a predsa je to preň mlčaním, lebo všetko hovorí pre Boha, niekto zase celý deň mlčí, ale je to preň prázdnoslovím“. Prever svoju mnohovravnosť a porovnaj ju s radami svätých Otcov!

*Píšeš tiež, že si veľmi zaneprázdnená starosťami života a nedarí sa Ti v modlitbe. Mala by si si uvedomiť, že nie si mníška, ale že žiješ vo svete, akože chceš žiť bes starostí? Čítaš Sväté Písmo a nechápeš moc jeho učenia. Ved' aj svätí Otcovia nežili bez starostí, aj im sa nie vždy darilo v modlitbe a často sa cítili byť veľmi slabučkí, ale skúsení v duchovnom zápase neboli malodušní pri zmenách, no pretrpeli svoje nepríjemné zážitky. Ctihodný Ján plietol košíky, mal takú blahodätnú a neprestajnú modlitbu, že až zabudol na košíky, ktoré mal dať pohoničovi. Keď po ne šiel, príduc na miesto, kde boli nakoniec zabudol kvôli čomu tam vlastne šiel. Ten istý ctihodný šiel s pohoničom po skytskej ceste, ten pohonič ho tak rozhneval, že od neho ctihodný až ušiel. Hľa, aj u svätých nastávajú zmeny, a ty chceš, aby u teba všetko prebiehalo hladko. Spomeň si, ako som ti raz pri našom rozhovore povedal: „**lepšie je choré svedomie, než pyšná cnosť**“.*

Pozri, čo hovoria svätí: „Ak sa postíte tak, ako je potrebné, nepýšte sa tým, že postíte. Ak sa ním budete pýšiť, akýže osov budete mať z takéhoto pôstu? Lepšie je človeku zjesť mäso, než sa povyšovať a velebiť. Ctihodný Mojžiš povedal: „Sila pre želajúceho si získať cnosť spočíva v tom, aby nebol malodušný, keď padne, ale pokračoval na svojej ceste. Nepadať je vlastné iba anjelom. Hltačom písem, nepoznajúcim silu duchovného života sa nebudú páčiť podobne výpisky, lebo ich celá zbožnosť spočíva iba vo vonkajšom správaní. Je veľmi smutné, že pre svoju

neskúsenosť v duchovnom živote viazneme v písmenách, lebo písmená ubíjajú, ale duch oživuje.

Nech vás Pán ochraňuje svojou milosťou.

Stodesiaty list, 22.11.1955

Jeden starec raz dohovárať hrdiacemu sa bratovi. Ten mu však povedal: „Odpusť mi otče, ale ja nie som hrdý“. Múdry starec mu odpovedal: „Čím môžeš jasnejšie dokázať to, že si hrdý, ak nie tým, že o sebe tvrdíš, že nie si hrdý?“.

Áno, hrdosť je slepá, sama seba nevidí, hrdosť je diablov vynález. A toto sú jej deti: hnev, ohováranie, nervozita, pokrytectvo, nenávisť, odvrávanie, nepokora atď. Tvrdošijne nájstojí na svojej mienke, ťažko sa podriaďuje iným, nestrpí napomenutia a sama rada iných napomína, tára nezmysly, je netrpezlivá, cudzia láske, drzá a spôsobujúca urážky, snažiaca sa o moc. Hrdí veľmi trpia hanebnými myšlienkami. Krátko som napísal na základe svätotočcovského učenia.

Teraz niečo o pokore. Ó, blahoslavená pokora, si Božia, lebo si sklonila nebesá a vtelila si sa do ľudstva a hriechy sveta si pribila na kríž. Chveje sa moja duša, či môžem vôbec niečo povedať o tvojej veľkosti?

Čo o pokore hovoria múdri Otcovia. Vychádza z nej krotkosť, prívetivosť, zbožnosť, milosrdenstvo, tichosť, blahosklonnosť. Pokorný nie je zvedavý na nepochopiteľné veci, ale hrdý chce skúmať hĺbku Božích zámerov. Pokorný sa nechváli prirodzenými darmi, ale hnusia sa mu ľudské chvály, ale ako človek odetý do hodvábu uteká, aby nezamazal svoj drahocenný odev od blata, tak pokorný človek uniká pred ľudskou slávou.

Vlastnosťou pokory je vidieť svoje hriechy, a v iných dobré vlastnosti. Pre hrdosť je typické vidieť v sebe len to dobré a v iných zase iba zlé. A ešte toto je črtou pokory: prostota, otvorenosť a pravdivosť. A čo je pokora, a ako sa v duši rodí, nikto nedokáže slovami objasniť, ak sa jej nenaučí na základe vlastných skúseností. Iba zo slov sa jej naučiť nedá.

Abba Zasima hovoril o pokore, počúval ho pri tom vzdelaný sofista, ktorý mu povedal: „Prečo o sebe hovoríš, že si hriešny, či nevieš, že si svätý? Či nevidíš, aké máš cnosti? Ved' sám vidíš, ako žiješ podľa prikázaní a považuješ sa pritom za hriešnika?“ Starec nevedel, čo na to povedať, preto iba poznamenal: „Neviem čo ti na to mám povedať, ale som hriešny“. Sofista stále nástojčivejšie si želal vedieť, ako je to možné. Starec znovu nevedel, čo povedať a preto v svojej svätej prostote iba povedal: „Nemet'

ma, naozaj som taký“. Nachádzal sa tam aj abba Dorotej, ktorý sofistovi vysvetlil: „Tak, ako vo vede sú návyky, ktoré sa nedajú objasniť, tak je to aj s pokorou“. Abba Zasima ho objal a povedal: „Vystihol si to, presne tak to je, ako si povedal“. Sofista ostal uspokojený a súhlasil s nimi.

Z mnohého som Ti napísal nemnoho. Ak si želaš mnoho a podrobnejšie poznať, môžeš si to prečítať v Dobrotoľubiji.

Stojedenásty list, O snoch

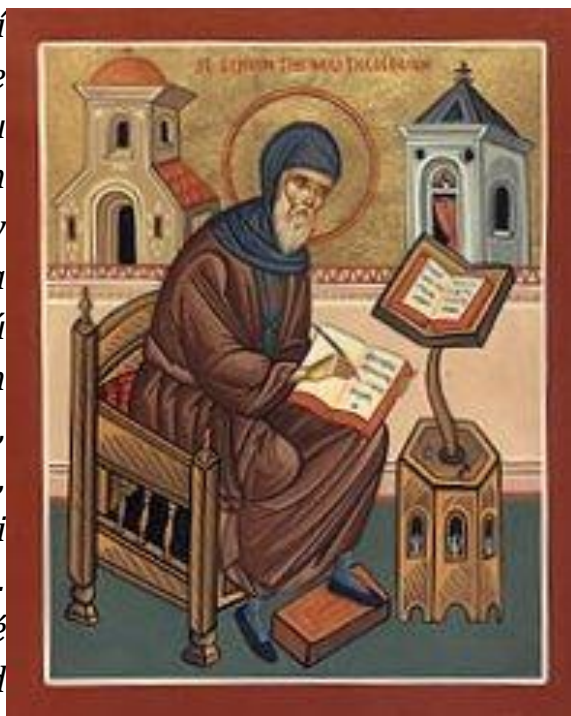
Dopočul som sa, že mnohí veriaci hovoria o snoch, prisudzujúc im rôzne dohady, aj niektorí naši vážení otcovia veria snom a pripisujú im svoj význam.

Niektorí mnísi dostávajúc od laikov listy o snoch, a čítajúc ich pre svoju neskúsenosť v duchovnom živote, ich dávajú čítať svojim spolubratom mníchom, ako nejaké poučenie. Takéto nesprávne chápanie snov ma prinútilo urobiť výpisky z diel niektorých svätých Otcov.

„Démoni ctižiadostivosti sú prorokmi v snoch. Z terajších udalostí nám prešibane pre našu budúcnosť vyvodzujú okolnosti, o ktorých nám zvestujú, aby sme po ich videniach žasli ako blízko sme už k daru prezieravosti a začali si namýšľať. Kto verí démonovi, pre toho sa často stáva prorokom, ale kto ním pohŕda, pred tým navždy bude klamárom. Ako duch, vidí čo sa odohráva vo vzdušnom priestranstve, a napríklad zistiť, že niekto umiera, ľahkoverným o tom predpovedá v ich snoch. Démoni o budúcom nič nevedia, iba predpovedajú, ale vieme, že aj lekári vedia predpovedať smrť. Kto verí snom, ten vôbec nie je skúsený, ale kto im nedôveruje, ten je múdry. **Preto, kto verí snom, je podobný človeku, ktorý naháňa svoj tieň, snažiac sa ho chytiť** (ctihodný Ján Lestvičnik o snoch). Blažený Diadoch píše: „Nech nám postačí, ako veľká cnosť je to pravidlo, že vôbec nemáme veriť žiadnemu snovému rojčeniu“. Lebo sny vo väčšine prípadov sú nič iné, ako idoly myšlienok, hra

predstavivosti, alebo ešte, ako som už povedal, démonský výsmech a zabávanie nad nami“.

Svätý Simeon Nový Bohoslovec píše: „Iba tí majú v snoch pravdivé videnia (nenazýva ich nie snami ale videniami), ktorých um sa blahodatoú Svätého Ducha stáva jednoduchým a oslobodeným od akéhokolvek nátlaku zo strany vášní a ich otroctva, u ktorých je celá námaha a starosť zameraná na Boha a všetky myšlienky sú zamerané na budúcu odmenu či dary, ktorých život je vyššie života žijúcich, bezstarostný, nerozptyľujúci sa, tichý, čistý, naplnený milosťou, múdrosťou, nebeským poznaním a inými blahými plodmi pôsobiacimi v nich Svätým Duchom. A u tých, ktorí takýto nie sú, sny sú klamlivé a neporiadkom, a všetko v nich je iba podvod a pôvab“.

Múdry Sirach píše: „Nerozumný človek si robí márne a falošné nádeje a sny, naplňuje namyslenosťou nemúdrych. Akoby chytil tieň a hnal sa za vetrom, tak robí ten, kto si všíma falošné videnia. Mylné veštenie, falošné hádačstvo, sny čarodejníkov to všetko je márne“ (Sirach 34, 1-5). Sny mnohých priviedli do poblúdenia, a tí, čo v nich videli, nádejali padli. Vo svätootcovských spisoch je mnoho príkladov o pádoch tých, čo verili snom. Optinský starec kňaz – schimních Leonid hovoril svojmu žiakovi: „Nesmieš veriť snom, hoci by vo svojej podstate boli aj pravdivé, lebo mnohí boli cestou snov oklamaní. Múdry starec Theosterik, ktorý napísal paraklis k Presvätej Bohorodičke, dôverujúc snom, bol nakoniec tak podvedený, že zahynul“.

V prológu je takýto príbeh. „Mezopotámsky mních všetkých udivoval svojím prísnyim asketickým životom, ale pretože veril snom, zahynul. Mal sen. Prorok Mojžiš s ostatnými prorokmi a židmi idú do raja, a apoštoli s mučeníkmi, so svätiteľmi a ctihodnými idú do pekla. Po tomto sne mních prijal židovskú vieru, oženil sa so židovkou a začal polemizovať s pravoslávnyimi“. A ešte mnoho príkladov, ako sú tie, čo som uviedol, by som tu ešte mohol uviesť. No tie postačia. Ak svätí Boží ľudia mali prorocké sny podobné svätému Jozefovi v Egypte, či svätému Jozefovi obručníkovi Presvätej Bohorodičky a ostatným svätým, to vnútorné oznámenie im bolo dané Bohom. Vo Svätom Písme je dobré a jasne povedané, ako sa máme zachraňovať, ale nášmu ohraničenému a skúmavému umu to nestačí a čo to by ešte o budúcnosti chcel poznať zo snov. Či nám nie je lepšie riadiť sa svätým Písmom a svätootcovskými

radami, než sa nechať strhávať snami a veriť im. Nauč nás, Pane, všetkých a každého nasledovať cesty tvojich prikázaní.

Sú tri druhy myšlienok. Ľudské, anjelské a démonské. Ľudské myšlienky nie sú ničím iným, ako rojčivé obrazy o veciach tohto sveta, povedal ctihodný Isichij. Anjelské myšlienky sú vždy dobré, pri ktorých je v srdci ticho a pokoj ba dokonca aj radosť. Démonské myšlienky sú vždy hriešne, pri ktorých v srdci pociťujeme rozpaky, zmätok. Niektorí ľudia vravia: „že každým krokom hrešíme“. Kto tak hovorí, hovorí nesprávne. Svätí Otcovia všetky prichádzajúce myšlienky nazývali dotykmi (prílohami), a hoci boli hanebné, neboli hriechom. My ich na základe slobodnej vôle môžeme prijať alebo nie. Ak ich neprijmeme, teda zavrhneme, nie sú hriechom, ale ak ich prijmeme, budeme s nimi komunikovať, vtedy sa stanú hriechom, lebo nás privedú k telesnému hriechu. Niekedy prichádzajú nepríjemné myšlienky, ak sme niekedy urobili nejakú chybu, z ničoho nič sa zjaví, ako blesk z jasného neba, no myslím si, že takéto myšlienky sú prirodzené, ľudské spomienky na predchádzajúce. No démonské myšlienky sú vždy hriešne, ako o hneve, o smilstve, o chamtivosti, o ctižiadostivosti, o hrdosti, o pýche a iných vášňach, pri ktorých v srdci vždy býva zmätok. Samozrejme, že je to pre svetského človeka ťažké, a nie vždy možné vyznať sa v myšlienkach, z akých príčin prichádzajú. Lebo ináč myslí spisovateľ, ináč vynálezca a ináč kupec.

pokračovanie nabudúce

preložil: prot. Marek Ignacik

75. pravidlo *(VI. Všeobecný snem)*

Želáme si, aby prichodiaci do chrámu nespievali nerozvážne a aby zo seba nevydávali neprirodzený krik, lebo Cirkvi to nie je vlastné, ale aby veľmi pozorne a dojata prinášali modlitby Bohu, Ktorý si všíma to, čo je v nás skryté.

Výklad

Toto pravidlo o chrámovom speve hovorí o nasledujúcom. Po prvé. Pri spievaní v chráme nie je dovolené akékoľvek rôznorodé spievanie. Toto bolo kresťanom odporúčané od samotného počiatku histórie Cirkvi. Cyprián v jednej zo svojich kázni poznamenáva, že keď sa ľudia zídu na modlitbu (večiereň, utiereň, liturgia), majú zachovávať veľkú zbožnosť a stanovený poriadok počas bohoslužieb. Ďalej, že Boha nemajú oslavovať rôznorodými hlasmi, alebo

mnohovravnosťou a neprirodzeným spevom (krikom), lebo Boh nepočúva hlas našich úst, ale nášho srdca, a vôbec nevníma náš krik, ale to, čo je skryté v našich myšliach a srdciach. Po druhé. Rôznorodé, neprirodzené spievanie nie je v súlade s duchom Cirkvi a vôbec jej nesvedčí. Otcovia a učitelia Cirkvi boli vždy proti tomu. Zlatoústý v jednej zo svojich besied poslucháčom pripomína, že neprirodzený spev v chráme rozptyľuje ľudského ducha a kladie pri tom otázky: K čomu je dobrý taký usilovný, neprirodzený spev (rev)? K čomu slúži násilné napätie ducha produkujúceho zvuky, ktoré nevyjadrujú nič prirodzené? Hieronym vo svojom výklade na slová apoštola Pavla, že Boha je potrebné oslavovať srdcom (Ef 5, 19), sa obracia k spievajúcim v chráme a upozorňuje ich, že Bohu je potrebné spievať ani nie tak hrdlom ako srdcom. Hrdlo a ústa by v chráme nemali byť také, ako v tragédii, ale zbožne by mali prednášať slová bohoslužobných textov či Svätého Písma. Christov služobník ma spievať tak, aby boli prijaté slová, ktoré prednáša a nie jeho hlas. Po tretie. Toto pravidlo predpisuje, že Bohu je potrebné spievať vnímavo a so skrúšeným srdcom, lebo Boh pozerá na to, čo je skryté v našich srdciach. Apoštol Pavol nám radí, aby sme Boha viac oslavovali srdcom než ústami.

Hieromonach Deiniol

Pokračovanie z minulého čísla

RTE: Máte predstavu ako môže Vaša cirkevná obec na tom participovať?

Otec Deiniol: Ak mám byť úprimný, aj keď nie sme početní, mnohí z nás sa veľmi aktívne zapojili do práce v komunite a pre regeneráciu Blaenau Ffestiniog od počiatku našej cirkvi. Pravoslávie verí nielen na život po smrti, ale aj na život pred smrťou. Kvalita života ľudí je dôležitá. Sme stelesnené bytosti, nie len duše, a my nemôžeme byť šťastní, keď vidíme ľudí hladných alebo v úzkosti. Musíme sa zaujímať situáciou ľudí ako celku, v ich celistvosti.

RTE: Áno, a tento prístup má ďalšie precedensy 20. storočia. Po druhej svetovej vojne a gréckej občianskej vojny, tam bola masívna nezamestnanosť a mnohí Gréci boli v depresii a rozčarovaní z Cirkvi. Otec Amphilochius Makris, známy duchovný otec z Patmosu, povedal, že sa slová kazateľov a politikov bolo ako hádzanie terpentín na oheň, a že len láska a práca charity ich môže priviesť späť ku Christovi.

Otec Deiniol: No, veď Evanjelium to vlastne hovorí, však? Prečo by som mal uvažovať o kázaní ľuďom ako o hlavnej stratégii? Prečo by ma mali počúvať? Počas dvoch storočí oni počúvali ostatných kazateľov, ktorí neurobili, aby sa cítili dobre. Nemám od nich mandát. Oni ma nepožiadali sem prísť a kázať im. Na základe čoho mám predpokladať, že títo ľudia chcú počuť, čo mám povedať? To je prvá vec.

Druhá vec je, že ľudia nechodia do chrámov vo Walese. Spomínam si, pýtali sa mladého človeka,

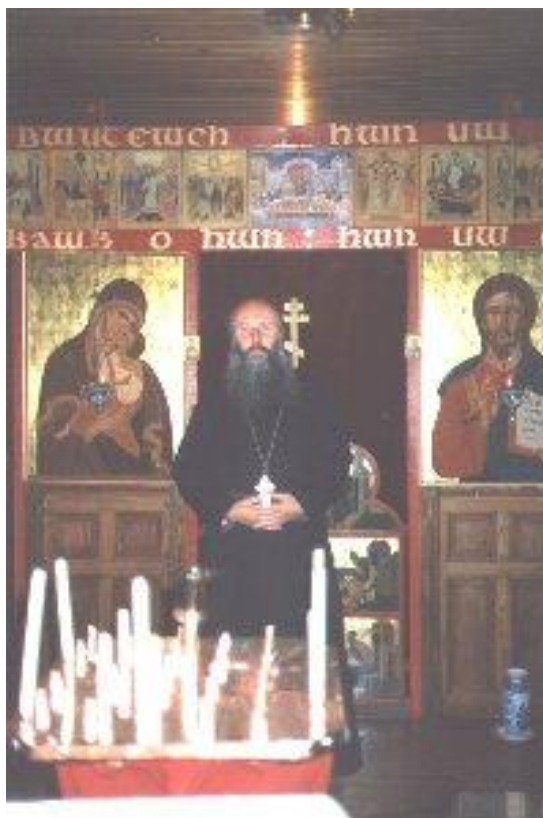
"Čo by bolo treba urobiť, aby som vás dostal do chrámu?"

Povedal, "veľa skutočnej odvahy byť videný mojimi priateľmi ako prichádzam do tejto budovy."

To je veľmi odlišné od mnohých krajín, a to aj od Spojených štátov, ako poznám z mojich návštev tam. Ale musíme si byť vedomí toho, ako veci stoja v Spojenom kráľovstve, a ako veci stoja vo Walese. A ako som sa to snažil vysvetliť na kalvinistickom pozadí..., tak nie som prekvapený, že ľudia nechcú prísť do kostola.

To neznamená, že nemáme nejakých ľudí prichádzajúcich do chrámu. V skutočnosti máme veľa návštevníkov a moje farníci sú zmes národností. Na Vianoce sme tu mali desať národností, a sú tu aj zahraniční pravoslávni študenti na univerzitách a vysokých školách, kde som kaplánom. Vykonávame naše bohoslužby v niekoľkých jazykoch, podľa potreby v konkrétnu nedeľu. Boli sme veľmi obdarovaní podporou, ktorej sa nám dostáva od nášho hierarchu, biskupa Andrija pre západnú Európu, ktorý je členom synody biskupov Ukrajinskej Cirkvi Diaspóry, v rámci ekumenického patriarchátu.

Sme oficiálne nazvaný *The Wales Orthodox Mission* (Waleská Pravoslávna Misia), v ktorej som ja správcom. V skutočnosti, je termín "misie" nie veľmi často používaný pravoslávnou Cirkvou vo Veľkej Britániii, ale myslím, že je veľmi dôležité uviesť, čo sme. Nie sme kaplánstvo hľadajúce po oddelených etnických menšinách, ani nie sme dobre zavedený chrám plný ľudí, ktorí sa stali pravoslávni (hoci ich je

stále viac). Sme misia. A ja si myslím, že akákoľvek cirkev vo Walese, či pravoslávna, katolícka, anglikánska alebo akákoľvek iná, by sa v tomto bode mali nazývať misiou, pretože taká je povaha (dnešnej) situácie.

Waleská pravoslávna misia je kontaktným miestom medzi pravoslávnou Cirkvou a waleskými inštitúciami. Ak si waleské organizácie želajú byť v kontakte s pravoslávnou Cirkvou, tak nás kontaktujú, a my dostávame návštevy z veľa skupín z cirkví a spoločností. Často sú mi kladené otázky na subjekty ako sú východná Európa alebo niektoré z teologických či sociálne otázok, ktoré sú diskutované v rádiu alebo v televízii; niekedy sa ma taktiež opýtajú urobiť so mnou osobný rozhovor na tieto témy. Takže naša cirkev je prítomná a aktívna, ale dúfam, že v ceste, ktorá zodpovedá potrebám, realite, a možnostiam, čo existujú v tejto fáze vo waleskej kultúrnej histórii.

RTE: Bolo nám povedané, že ste boli vyzvaní, aby ste viedli modlitbu pri otvorení svojho národného parlamentu, Welsh Assembly.

Otec Deiniol: To je celkom zaujímavá história. Wales stratil jeho nezávislosť vo vládnutí pred 700 rokmi, a asi pred šiestimi rokmi sme znova získali vlastnú vládu, nie úplne nezávislú, ale s určitými právomocami. Bola tam ekumenická bohoslužba k oslave otvorenia waleskej vlády, ktorá sa konala v anglikánskej katedrále v Llandaff, v Cardiff. Pravoslávna Cirkev, okrem iných cirkví, bola vyzvaná, aby prispela k podobe služby. Pripravil som dve modlitby. Každý modlitba mala odozvu, a ako odpoveď som súčasťou,

"Všetci svätí Walesu, modlite sa k Bohu za nás!"

Ekumenickí organizátori sa vrátili a povedal, že si nemyslia, že to bolo prijateľné. (Vzývanie svätých, samozrejme, bolo zakázané počas protestantského obdobia.) Moja odpoveď bola,

"Ak pozvete pravoslávneho kňaza, dostanete pravoslávnu odpoveď a pravoslávny príspevok. Ak to nie je prijateľné, prečo ste sa nás sem v prvom rade vôbec volali?"

V tej chvíli som mal pocit, že duch Thomasa Cromwella kráča divoko cez Wales. Thomas Cromwell bol poskok Henryho VIII a operátor, ktorý zavrel všetky monastiere po celej Británii, rozbíjal svätyne a relikvie, a zničil oltáre. Myslel som si, "No oni sú ešte stále neochotní vzývať svätých," a chystal sa napísať fax ten večer a v ňom povedať slová v tomto zmysle, ale v okamihu, keď som sa chystal poslať tento list, prišiel ďalší

fax, ktorý už hovoril, že modlitba bola v poriadku. Takže táto modlitba bola použitá a reakcia bola použitá.

Teraz zaujímavosťou je toto. Pri tejto príležitosti, kráľovná Anglicka, jej manžel vojvoda z Edinburghu, a jej syn, Charles, princ z Walesu, boli všetci prítomní pri bohoslužbe. Normálne, z bezpečnostných dôvodov, títo traja spolu nejazdia alebo sa spoločne (na podujatiach) nezúčastňujú. Takže keď bola modlitba povedaná, a celá kongregácia odpovedala,

"Všetci svätí Walesu, modlite sa k Bohu za nás!"

to bolo prvýkrát, čo takáto fráza bola použitá ako súčasť bohoslužby v tejto katedrále od reformácie - s nástupcom Henricha VIII, kráľa, ktorý mal pôvodne urobiť takéto zvolanie nezákonné. Myslím si, že to nebola zanedbateľná udalosť.

RTE: Nádhera. Môžeme sa vrátiť o niekoľko storočí a hovoriť o tom ako Wales, ako ho poznáme dnes, vznikol?

Proces bol komplikovaný. Najprv sme mali keltsky rozprávajúcich natívnych Britov, ktorí boli vytlačení na západ, keď prevahu získavali invazívni Anglovia, Sasovia a Júti. V niektorých miestach sa pôvodná populácia Britov zrejme zmiešala s nimi, v iných miestach nie. V Strathclyde, teraz v Škótsku, sa napríklad, hovorilo waleským jazykom až do dvanásteho storočia, a prvá waleská poézia sa nachádza v Catterick v severnom Yorkshire v Anglicku. Dokonca ku tomuto dňu, keď hovoríme v waleštine o "starom Severe," máme na mysli oblasť okolo Strathclyde.

V určitom okamihu, rôznorodosť týchto invazívnych kmeňov vytvorila kráľovstvá také ako v Mercii, kde bol postavený múr oddeľujúci Brythonic-hovoriacich Angličanov, ktorí odišli na západ, od podrobovacích kmeňov. V asi 7. storočí, slovo "waleský" sa začalo používať anglickými Anglo-Sasmi, čo znamená "cudzinci" a Walesania nazývajú Cymru, čo znamená, že "bratov" alebo "krajanov." Nemôžeme hovoriť o oddelenom Anglicku, Walese a Škótsku do tohto okamihu.

Takže, pôvodné Brythonic-rozprávajúce obyvateľstvo v starom Severe, v Devone, Cornwalle a Walese, bolo teraz fyzicky oddelené od seba. Waleský jazyk sa nakoniec vytratil zo "starého Severu," a tak už nie je možné identifikovať potomkov starovekých Britónov, ktorí tam žili. Škóti nie sú ich potomkovia, ale potomkovia írskych prisťahovalcov, ktorí sa tu usadili. To je dôvod, prečo škótsky a írsky gaelský sú takmer rovnaké jazyky. Jazyk Cornish vymrel v 18. storočí. Jediní potomkovia dávnych Britónov, ktorí môžu byť ešte identifikovaní, sú ľudia Walesu, a je to preto, že sme si uchovali náš staroveký jazyk. To, čo dnes nazývame "Waleský" je identifikovateľný pozostatok pôvodných obyvateľov britských ostrovov.

Preklad: Ing. Branislav Šomodík

Vladyka Nikolaj Velimirovič: Duchovné poučenia

- ✓ **Blažený Iľuja hovorí: je sa ľakám troch vecí: po prvé, keď bude duša odchádzať z tela, po druhé, keď sa postaví pred Boha a po tretie, keď bude a nastane Posledný Súd.**

Žili dvaja starci vedľa seba. Medzi sebou mali bratskú lásku. No počuli o sporoch medzi ľuďmi i čudovali sa, ako je možné, že ľudia nevedia žiť v láske. Tak si povedali, pohádajme sa aj my. Riekol jeden druhému, aby videli, ako ľudia žijú v spore. Postavili si hrniec pred seba a jeden z nich hovorí: toto je môj hrniec. Druhý na to: nie je tvoj, ale môj. Takto sa to párkrát opakovalo, dokiaľ jeden nepovedal: Tak keď je tvoj, vezmi si ho. I obaja sa zasmiali a naďalej žili v bratskej láske. No naďalej nevedeli pochopiť, za čo sa to ľudia vlastne sporia, keď sú bratmi. Ved' láska je väčšia ako akýkoľvek spor.

- ✓ **Jeden veľký molitveník hovorí: aká je to zázračná vec, keď sa modlím k Bohu, my si myslíme, že Boh nás vidí a počuje, a keď hrešíme, tak si myslíme, že nás nevidí ani nepočuje.**
- ✓ **Došiel mládenec za svojím duchovným otcom a požaloval sa mu, že ho jeho druh urazil. Mládenec bol plný hnevu a smútku. Duchovník mu hovorí: choď do svojej izby a modli sa k Bohu za toho, kto ťa urazil. Mládenec poslúchol a išiel do svojej izby. Modlil sa dlho predlho za svojho nepriateľa, pokiaľ ho všetok hnev a skl'účenosť neprešli a zrazu pocítil veľký pokoj a radosť v duši.**

- ✓ Tento život nám je daný, aby sme si zaslúžili život večný. Dobré je tým, ktorí s tou myšlienkou a s tým poznaním začnú každý svoj deň. Žil raz jeden otec, ktorý mal dvoch synov. Vravel im, aby boli každý deň usilovní a poriadni. Zavolať si ich k sebe hovorí im: deti moje, je jeden deň v roku, v ktorom ak človek robí od rána do večera, nemusí viac nikdy robiť a všetko sa mu urodí. Synovia sa ho pýtali, ktorý je to deň. Otec odpovedá: pre toľké starosti som zabudol, ktorý presne deň to je. No vy skúšajte a dozviete sa to. Tak synovia robili každý deň od rána do večera i bolo im dobre a všetkého mali dosť, ba im aj ostalo. I my by sme mali robiť každý deň od rána do večera.

- ✓ Celý náš život je ako jeden deň. I ten deň nášho života ubehne ako voda.

Každý deň je atentátom na Boha.

Keď klameš, klameš Bohu.

Keď kradneš, kradneš Bohu.

Keď sa povyšuješ, povyšuješ sa pred Bohom.

Keď nenávidíš, nenávidíš Boha.

Keď sa odkláňaš rovno alebo na bok, odkláňaš sa od Boha.

Keď konáš smilstvo, hádžeš nečistotu na Boha.

Keď si nectíš rodičov, nectíš si Boha.

Keď závidíš, závidíš Bohu.

Keď si tvrdý voči chudobnému, tak si tvrdý voči Bohu.

Keď zle myslíš, myslíš proti Bohu.

Keď zlo hovoríš, hovoríš proti Bohu.

Keď zle robíš, robíš proti Bohu.

Keď odmietaš pravdu, odmietaš Boha.

Keď odmietaš dobro, odmietaš Boha.

Keď odmietaš život, odmietaš Boha.

Keď odmietaš lásku, odmietaš Boha.

Každý hriech je atentátom na Boha.

Zo srbčiny preložil Ivan Murín

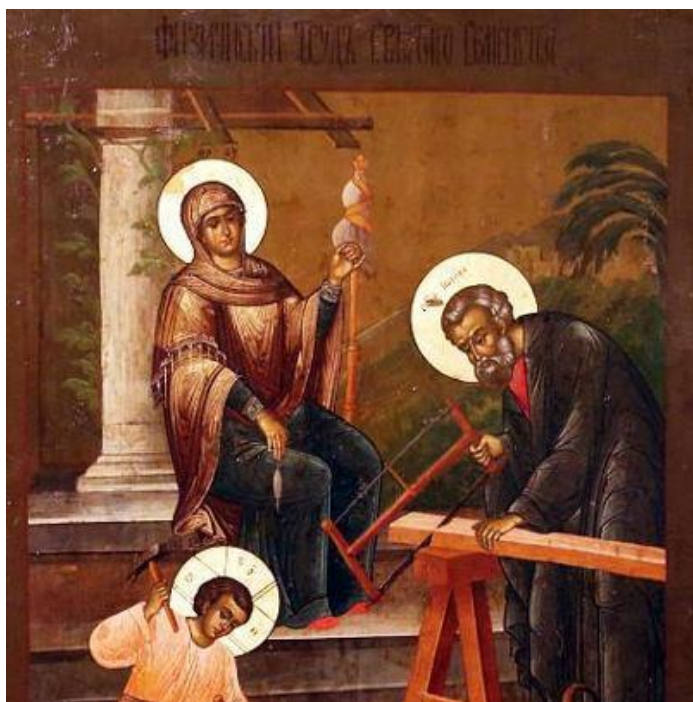
Mníšstvo a súčasnosť

Ak hovoríme o mníšstve ako o stave, keď sa človek úplne zrieka sám seba a je podvižnícky pripravený zomrieť a ak to bude potrebné aj fyzicky, znamená to, že svoj život oddal tomu aby slúžil Bohu a za akýchkoľvek podmienok bol Božím vyslancom, môžeme predpokladať, že mníšstvo môže meniť svoju tvár. Existuje list sv. Teofana Zatvorníka, v ktorom sa hovorí (ešte pred revolúciou), že prichádza čas, keď monastiere budú roztrúsené a mnísi žijúci medzi ľuďmi budú neviditeľní, nepoznaní, ale vo všetkých postojoch budú na sebe niesť pečať mníšstva, mníšsky podvih zrieknutie sa a neoddeliteľnej lásky k Bohu.

Spomínam si na rozprávanie starca Siluana o mníšskej modlitbe, ktorá sa začína na zemi, prichádza k Bohu a Bohom je vrátená späť na zem. Takto sa modlil za svojich pracovníkov, mysliac na každého a Bohu prinášajúc každý detail ich života, prosiac Ho, aby ich zachoval a žehnal im... Hovorí, že postupne narastal pocit Božej prítomnosti do takej miery, že v určitom momente zabudol aj na zem, aj na nebo, aj na tých za ktorých sa modlil: akoby na potoku ho unášalo do Božích hlbín a v tých hlbínach nachádzal tých, za ktorých sa modlil. Z týchto hlbín ho Boh vracal späť na zem, aby ich miloval Jeho láskou a modlil sa ale úplne ináč.

Nesprávne je preto tvrdenie, že iba jeden spôsob života v sebe predstavuje skutočné mníšstvo. Hovorím o tom, že podstata mníšstva by bola uskutočňovaná v duši a živote človeka pri rôznych spôsoboch vonkajšieho života. Samozrejme, veľmi ľahko sa človek môže oklamať a považovať sa anjela na zemi, keď neprešiel skutočnou školou, školou poslušnosti, školou čistoty, školou nechamtivosti, školou odolnosti, o ktorej rozprávam. Toto sa nedá získať zrazu. Hovoriac o odolnosti sa znovu môžeme obrátiť na list sv. Teofana Zatvorníka, v ktorom rozpráva o tom, ako postupne sa tej odolnosti treba učiť. Vieme, ako veľmi bol zahĺbený do modlitby zjednotený s Bohom. Bol skutočným podvižníkom, kazateľom a potom biskupom. Toho všetkého sa zriekol a odišiel (utiekol) do monastiera.

Keď sa tam objavil, zrazu pocítil ako keby bol vo väzení. Monastierské múry mu pred jeho zrakom zahalili to Rusko, na ktoré si tak zvykol. Zvykol si vidieť ruské priestranstvá, vladimírske, tambovske a ďalšie bezhraničné diaľavy. Vtedy sa rozhodol, že sa naučí tomu aby ohraničil svoj obzor (rozhľad). Rozhodol sa, že

nikdy nevyjde za brány monastiera. Spočiatku sa ale škriabal na monastierske múry a pozeral sa do diaľky, lebo bez toho ešte nedokázal žiť. Potom si zvykol na oveľa tesnejší život ale nie preto, žeby sa cítil byť väzňom, ale preto, že sa do seba ponoril ešte hlbšie. Naučil sa tomu, aby chodil iba do chrámu, do monastierskej knižnice a na vykonávanie poslušnosti. Postupne sa do seba ponoril ešte hlbšie. Nakoniec sa to skončilo tak, že dvadsať deväť rokov prežil uzavretý v jednej jedinej miestnosti. Vojdúc do seba a žijúc v svojom srdci povedal pozoruhodné slová o tom, že tá miestnosť sa pre neho stala príliš priestranná. Okolo seba nepotreboval mať toľko štvorcových metrov, pretože celý bol *vo svojom vnútri* ako hovoril dosiahol *vnútroprebývanie* (prebývanie vo vnútri).

Ale nemôžeme si predstavovať, že to môžeme urobiť jednoducho tak, že zatvoríme dvere a schováme sa pred svetom. Človek, ktorý je vo väzení, nie je zatvorníkom, pretože sa trhá von, celá jeho myseľ, celé jeho srdce je mimo týchto stien. Toto je úplne iná cesta.

V mníšstve vidíme rôznorodé cesty už od samotného začiatku mníšstva.

V pustatinách boli pustovníci aj monastiere, boli malé skupiny mníchov okolo toho alebo iného učiteľa, boli aj takí, ktorí sa pred všetkými schovali, ale boli aj takí, ktorí prijímali všetkých. Ctihodnému Mojžišovi položili otázku, prečo si svoju keliu postavil pri ceste pútnikov, či ho naozaj nerušia. Povedal: „Nie, keď ku mne príde pútnik, vidím v ňom Christa, ktorý mi klope na dvere. Upokojujem ho, dám mu najesť, nechám ho, aby si oddýchol a mohol ísť ďalej“. Podobnú otázku položili Arsenijovi Veľkému. Prečo ušiel tak ďaleko do pustatiny, aby ho nikto nemohol nájsť. Viete, bol vychovávateľom (učiteľom) detí rímskych imperátorov. Keď raz k nemu do pustatiny prišla jedna zo zámožných žien, ktorú poznal z Ríma a žiadala ho o poučenie, povedal jej:

- Sľubuješ, že splníš hocakú poslušnosť, ktorú ti dám urobiť?

- Áno, otče, sľubujem.

- Toto je poslušnosť, ktorú ti dávam: keď budeš počuť, že Arsenij je na takom alebo takom mieste, choď inde.

A keď sa ho opýtali, prečo sa vyhýba ľuďom (skrýva sa pred nimi), odpovedal, že v nebi u tisícok anjelov a archanjelov je iba jedna vôľa, ale na zemi u desiatok ľudí je mnoho prejavov vôle a on nemôže byť celistvým vo svojej vôli, svojej odolnosti, keď ho budú drásat' vôle iných ľudí.

V dávnej minulosti ale aj v oveľa neskorších časoch boli podvižníci, ktorí sa modlili samostatne, *úplne sami* stojac pred Bohom v úplnej fyzickej, materiálnej izolovanosti od okolitého sveta. To ale neznamená, že sa vôbec s nikým nestretávali. Napríklad, Serafím Sarovský na jednej strane bol v zatvore a na druhej sa modlil za celý svet i jednotlivých ľudí, ktorých potreby mu Boh odhaľoval. Toto nebola samota v našom ponímaní, keď sa zatvoríme a viac nikoho nepoznáme a o nikom viac nepočujeme.

Cirkev je organizmus lásky. Keď sa cirkevná obec schádza vospolok – je to spoločenstvo ľudí, v ktorom pozerá priateľ na priateľa a priateľ v priateľovi vidí ikonu Christa, ku ktorej sa zbožne správa s chvením a modlitbou. Preto spoločná modlitba je modlitbou Christovho Tela, to znamená, že Christos je prítomný medzi tými ľuďmi, ktorí v sebe nosia akúsi pečať samotného Spasiteľa Christa. Ale jedno nepopiera druhé. Boli aj takí podvižníci, ktorí

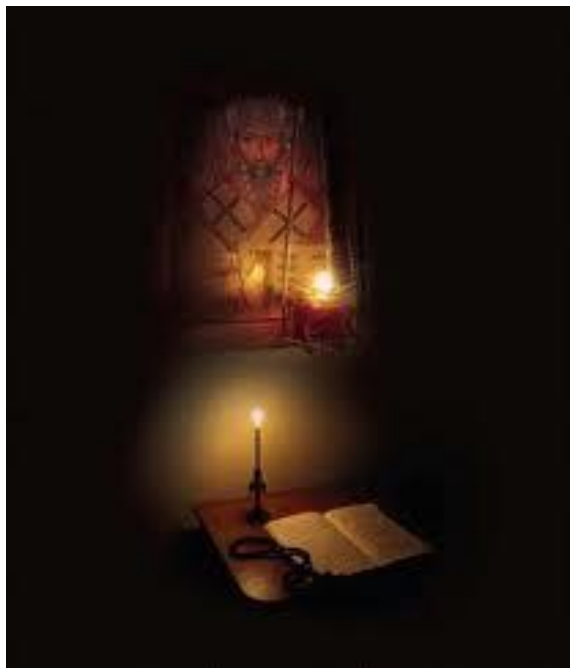

sa modlili samostatne. Ale boli aj takí, ktorí zakladali spoločenstvá a kde sa všetci modlili spolu. Bol aj skýtsky život ,ako napríklad Níla Sýrskeho, keď okolo

neho žilo ešte ďalších dvanásť mníchov. Každý z nich sa modlil vo svojej kélii samostatne, ale stretávali sa raz v týždni na svätej liturgii, kde boli jedným ako Christove Telo. Uskutočňovali bohoslužbu, ktorú v podstate vykonával sám Christos a do ktorej sa oni vlievali.

Prečítajúc bohoslužbu postrihnutia mučiteľne jasne vidím, že po päťdesiatich rokoch som sa ešte stále nedostal k tomu čo som kedysi sľúbil, prijímajúc mníšstvo. Preto budem hovoriť o tom v čom mníšstvo spočíva vediač, že človek „svojimi slovami bude ospravedlnený, ale aj svojimi slovami bude odsúdený“ no nie iba slovami, ale aj svojím životom, a že poznanie vecí nám iba pridáva zodpovednosť a znovu a znovu vyžaduje nápravu, pokánie, vstúpenie do toho života, ktorý človek kedysi videl, a ktorý z väčšej časti nedokázal realizovať.

Hovoriť o mníšstve oddelene bez úvah o manželstve nie je možné. Je veľmi dôležité si to zapamätať, pretože niektorí si mníšstvo v Cirkvi predstavujú ako osobitnú cestu akosi odtrhnutú od samotnej podstaty Cirkvi, v ktorej nespočíva ani jeden z aspektov cirkevности, ale vylúčenie. Predstaviť si to je ľahké, keď sa zamyslíme nad počiatkami mníšstva, nad tým ako sa zrodilo a z čoho vzišlo. Pokiaľ bola Cirkev prenasledovaná, mníšstvo v Cirkvi neexistovalo. Všetci stáli pred hrozbou múčenia, smrti, mučeníctva. Keď si pripomenieme, že slovo, ktoré prekladáme ako *mučeníctvo* v gréčtine znamená *svedectvo*, svedectvo ktoré sa môže prejaviť aj slovom aj nádherou života, ale aj odhodlaním (pripravenosťou) ten život oddať za svedectvo o Christovi, ľahko pochopíme, že keď skončilo prenasledovanie, pred Cirkev bola postavená otázka, ako má v nových podmienkach ísť hrdinskou, kráľovskou cestou. Bolo to osobitne ťažké, keď

Cirkev nie lenže prestala byť prenasledovaná, ale aj bola prijatá Byzantskou ríšou, stala sa vierou cisára, to znamená celého okruhu ľudí, ktorí nasledovali jeho príklad, ale nie vždy nasledujúc jeho obrátenie. V tom období sa do Cirkvi dostali haldy ľudí, ktorí v Christa uverili povrchno alebo do akejsi hĺbky, ale počas prenasledovania do Cirkvi nevstúpili, ktorí boli do Cirkvi pripravení vstúpiť, keď prestala byť cestou na Golgotu. Toto je historická pravda.

Spomínam si, ako mi otec Grigorij Florovský hovoril, že *keď sa skončilo mučeníctvo, začalo mníšstvo*, že ľudia hrdinského ducha, ľudia, ktorí sa nemohli zmieriť s polovičatosťou, s rozpustilým, oslabeným kresťanstvom, začali utekať nie pred svetom, nie pred prenasledovateľmi, nie pred pohanmi, ale práve pred kresťanským spoločenstvom, ktoré ochablo a *prestalo byť Christovým telom ukrižovaným* pre záchranu sveta. Utekli do pustatiny preto, aby zápasili so zlom, ktoré v sebe videli. Išli odporovať démonskej moci, ľudskej chorobe. Do pustatiny odišli preto, aby si v sebe zachovali svoju tvár a spolu s tým v sebe porážali zlo, nielen kvôli sebe, ale kvôli celému svetu, pretože zlo porazené v jednom človeku je už zmenšené v celom svete. Keď človek zapáli hoci len maličkú sviečku v tme celého sveta, ten svet už nebude taký temný, hoci si toho možno nikto nevšimol, ale lúče svetla ju prenikajú až po jej hranice. Kvôli tomu mnísi utekali do pustatiny. Stáli pred Bohom ,zahlbujúc so do videnia samého seba a súčasne cez modlitbu, cez vnútorný podvih, cez neustále státie pred živým Bohom stále hlbšie a hlbšie spoznávali svojho Stvoriteľa, svojho Boha, svojho Spasiteľa. Poznávajúc Ho v Ňom videli bezhraničnú krásu, dokonalú, skutočnú pravdu, netrblietavé svetlo, v ktorého kontraste videli seba a preto sa premáhali. Premáhali sa preto, lebo stáli pred Božou tvárou a vidiac Jeho nádheru spoznávali svoju nedôstojnosť a klaňajúc sa Bohu sa zároveň naučili hraničnej pokore.

Toto je ale iba jeden z aspektov problematiky, historický aspekt. Mníšstvo by ostávalo osobnou, výlučne súkromnou záležitosťou, keď by nebolo vyjadrením cirkevnej *podstaty*. Čítajúc evanjelium a listy apoštolov vidíme, že Cirkev je spoločenstvo ľudí, ktoré je vierou, nádejou a láskou zjednotené

s Christom. Toto spoločenstvo je opísané na mnohých miestach v podobe svadobnej hostiny, to jest zjednotenia sa Boha so svojím stvorením v Božej jasavej láske a v jasote ľudskej vd'ačnej úcty pred *takým* Bohom.

Existuje ešte jedna podoba Cirkvi, ktorá je vyjadrená krátkymi slovami. Cirkev je Christova Nevesta pripravená nasledovať svojho Ženícha tam, kam pôjde, ktorá sa do Ženích zaľúbila celou svojou bytosťou, pre ktorú neexistuje nikto rovnocenný jej Milovanému. Svätý Metod Patarský hovorí, že pokiaľ sa človek nezamiloval do dievčaťa, je obkolesený mužmi a ženami, ale ak sa do niekoho zamiluje, má nevestu a okolo neho sú iba ľudia. Toto sa nevzťahuje iba na vzťah ženích a nevesty. Toto je aj cestou mníšstva. Tá cesta spočíva v tom, že niektoré duše si tak zamilovali Boha, že vo svete už neostalo nič, čo by bolo natoľko dobré, aby ich srdce, myseľ a celý život odvrátilo od ich Boha, ktorý si ich zamiloval celým životom a smrťou Christa. Sú to ľudia, ktorí sú pripravení ísť za Pánom tam, kam pôjde.

Vieme, aká bola Christova cesta. My vieme, že cesta viedla na Golgotu. Je to cesta vedúca k ukrižovaniu pre záchranu sveta.

Je veľmi dôležité si to zapamätať. Mnišske ukrižovanie je ako ukrižovanie Christa. Nie je to osobný podvih za záchranu svojej vlastnej oddelenej duše, ale je to podvih celocirkevný, je to spoluúčasť na záchrane

sveta.

Pred šesťdesiatimi alebo sedemdesiatimi rokmi vo Valaamskom monastieri žil poslušník Nikolaj. Môj duchovný, ktorý v tých rokoch vstúpil do

monastiera, ho navštívil. Bol to starec, ktorý vo Valaamskom monastieri prežil viac ako päťdesiat rokov a aj tak sa nestal mníchom, neprijal postrih. Otec Atanáz sa ho opýtal, prečo keď žije mníšskym životom a okrem toho života nič nemá, neprijal postrih. Nikolaj mu na to so slzami povedal: „*Nemôžem prijať postrih, lebo som sa ešte nenaučil súcitnému plaču za celý vesmír*“. Tieto slová sú veľmi dôležité, pretože my si veľmi jednoducho myslíme, akoby mních bol človek, ktorý uteká pred všetkým kvôli spáse svojej vlastnej duše. Vedzte, že aj takíto sú mnísi. Vedzte, že aj účasť na záchrane sveta nemôže prejsť mimo záchrany vlastnej duše. Aký úžitok bude mať človek z toho, ak získa hoci aj celý svet, ale svoju dušu učiní márnou, aj svoj život učiní márnym? Obe cesty zlievajú do jednej.

Ak mníšstvo a tajomstvo svadobnej hostiny v sebe skutočne predstavujú dva nerozlučné aspekty Cirkvi, musíme sa zamyslieť nad tým čo majú spoločné a čo ich rozdeľuje. Keď človek prijíma mníšsky postrih, prvá otázka, ktorú mu položia, je otázka, či je pripravený vstúpiť do monastiera a nikdy z neho nevystúpiť. Samozrejme, že reč môže byť aj o fyzickom opustení monastierských múrov, ale význam tejto otázky je oveľa hlbší. Reč je o tom, že človek nemôže prijať mníšstvo keď nepochopil, že *nenájdu Boha tu, Ho nenájde, aj keby to bolo neviem kde*. Vôbec Ho nenájde, pretože Boh sa nenachádza tu alebo tam. Boha nachádzame v hĺbinách vlastnej duše cez

modlitbu, cez podvih, cez hlad po Bohu sa dostávame k samotnému stretnutiu so Živým Bohom. Prvé pravidlo, ktoré je mníchovi dané, je *odolnosť (pevnosť)*. „Pamätaj, vedz, že nemáš Boha kde vyhľadávať, ak pre teba nie je tu, lebo nikde Ho nenájdeš. To znamená, že ak tvoje srdce, tvoj um sú pre Neho zatvorené tu, budú Pred Bohom zatvorené aj tam kdekoľvek Ho budeš hľadať“.

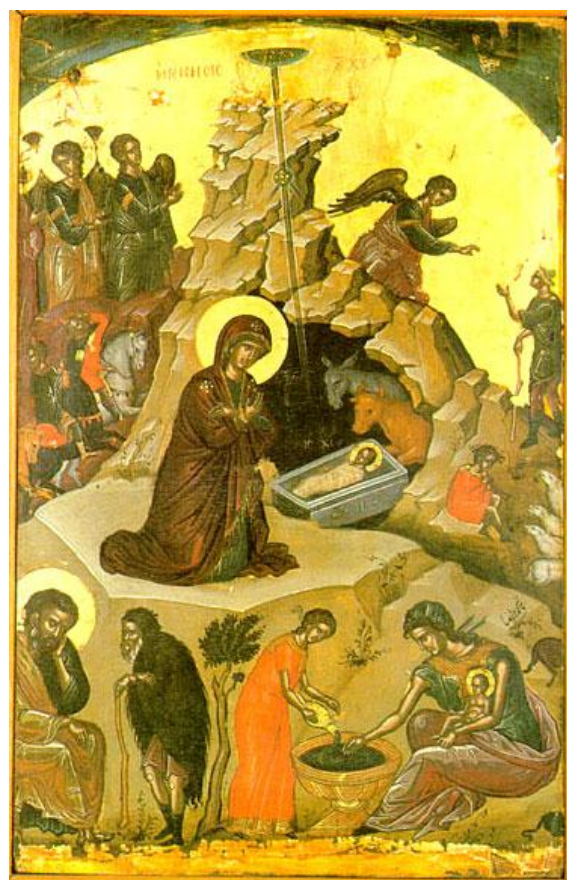
Pokračovanie nabudúce

Sväté deti betlehemske

Spasiteľa na svet rozpráva svätý evanjelista Matúš (Mt 2, 1-18). Keď nadišiel čas vtelenia a narodenia Božieho Syna z Prečistej Panny Márie, mudrci z Východu spozorovali na nebesiach novú hviezdu, ktorá oznamovala narodenie kráľa Židov. Ihneď sa vedení hviezdou vydali do Jeruzalema, kde na dvore kráľa Heroda pátrali po novo

narodenom Kráľovi. Keď sa v Betleheme poklonili božskému Dieťaťu, nevrátili sa do Jeruzalema, ako im kráľ Herodes prikázal, ale na základe varovania, ktorého sa im dostalo v sne, odišli do svojej krajiny inou cestou. Herodes zistil, že sa mu

vydal príkaz zabiť všetky deti mužského pohlavia mladšie ako dva roky v Betleheme a jeho najbližšom okolí.

Betlehemske deti, ktorých podľa tradície bolo 14 000, sa tak stali prvými mučeníkmi pre Christa. Ich sväté ostatky sa nachádzajú v tzv. Jaskyni svätých neviniatok v Betleheme. Úcta k betlehemským deťom dnes taktiež spojuje všetkých, ktorí sa nechcú zmieriť so zabíjaním nevinných detí, ktorým je upieraná možnosť prísť na svet. Kiež by sa na ich príhovory budúci rodičia učili zodpovednému prístupu a úcte k nenarodenému životu.

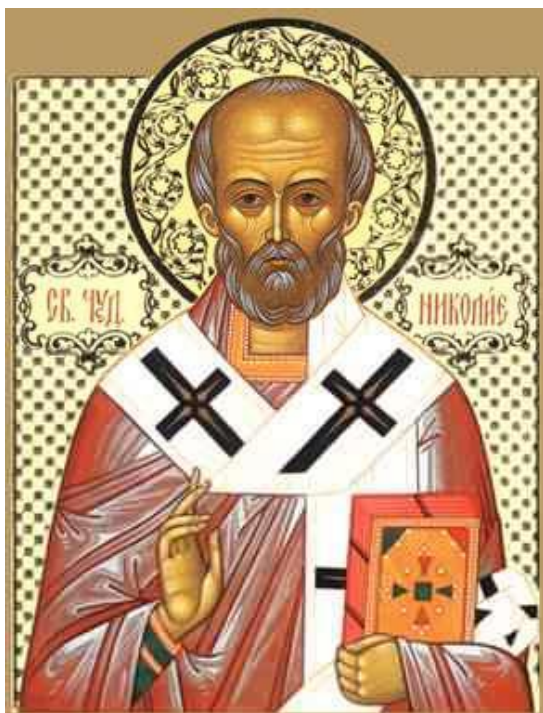
Modlitba k svätým mučeníkom Det'om betlehemským

„Ó, svätí mučeníci, Deti betlehemske, ktoré ste boli od Herodesa za Christa kruto zabití! Vaše duše stoja pred Božím trónom v nebesiach, kde sa radujete z Jeho Trojjedinej slávy; vaše sväté telá spočívajú na zemi v Božích chrámoch, kde milosťou, ktorá vám bola daná od Pána, konáte rozličné divy. Vzhliadnite láskavo na ľudí, ktorí tu stoja pred vašimi svätými ostatkami a pred vašou ikonou a prosia o vašu uzdravujúcu pomoc a príhovor. Predneste nášmu Bohu vaše vrúcne modlitby a vyproste nám odpustenie hriechov. Ved' my pre množstvo našich priestupkov sa ani len neodvažujeme pozdvihnúť oči k nebeským výšinám, ani volať v modlitbe k Bohu v Jeho neprístupnej sláve. So skrúšeným srdcom a pokorným duchom teda prosíme vás, ktorí sa láskavo prihovárate a modlite za nás hriešnych u Vládcu, pretože ste prijali Božiu milosť uzdravovať choroby a vášne. Preto vás prosíme: modlite sa za všetky nastávajúce matky a za ich nenarodené deti, aby uzreli svetlo tohto sveta a mohli byť aj osvietené duchovným svetlom svätého krstu. Modlite sa aj za všetky ženy, ktoré chcú dať zavraždiť svoje nenarodené deti, aby im Pán osvietil myseľ, priviedol ich k zmene zmysľania a daroval im silu, statočnosť a zodpovednosť porodiť a v láske vychovať ich deti. Prihovárajte sa u Pána aj za tie nešťastné matky, ktoré podobne ako Herodes kruto zabili nenarodený a bezbranný život, kľičiaci v ich lone, aby sa nad nimi Boh vo svojej добрote zľutoval, a daroval im skutočné pokánie, zmenu zmysľania a spôsobu života, odpustil im ich hriech a uzdravil ich telesné, duševné a duchovné zranenia. Proste Pána aj za všetky rodiny, aby im daroval pravú lásku, vzájomnú úctu a zodpovednosť.

*Svätí mučeníci betlehemskí,
neprehliadnite nás
nedôstojných, ktorí sa ku vám
modlíme a prosíme o vašu
pomoc. Bud'te nám utešitelia
v trápení, bud'te lekári tým, čo
sú ťažko chorí, prihovárajte sa
za nemluvňatá, deti, mladých
ľudí a a za všetkých, ktorí sú*

*chorí alebo sa ocitli v nebezpečenstve či trápení, ochraňujte ich a vyproste im
uzdravenie a pomoc. Vyprosujte všetkým to, čo potrebujú k spaseniu, aby sme
cez vaše modlitby k Pánu získali Jeho milosť a našli Jeho milosrdenstvo a tak
spoločne s vami oslavovali Prameň všetkého dobra a láskavého Darcu Boha,
Ktorý je oslavovaný v Trojici, Otca i Syna, i Svätého Ducha, teraz i vždycky, i na
veky vekov. Amen.“*

Básnické okienko

**Svätý Nikolaj Divotvorný, Archiepiskop
Myr-lykicky (+ 343)**

*Svätého otca Nikolaja
štyri strany sveta slávia.
Bohatiera silnej viery,
viery Božej, pravovernej.*

**Od kolísky Bohu zasvätený,
od kolísky až do konca – kraja.
Tak oslávil aj Boh jeho
svojho verného Nikolaja.
Za života oslávený
a po smrti až slávnejší.
Mocný býval aj na zemi
Na nebesiach ešte väčší.
Svetlý duchom, čistý srdcom,
chrámom bol Boha živého.
Národy ho preto slávia
Svätiteľ'a podivného.
Hojný slávou je Nikolaj,
on svätiacich svojich ľúbi.
Pred prestolom večného Boha,
pre ich blaho on sa modlí.
Daj Nikolaj požehnanie,**

**blahoslov si svojich ľudí.
Čo pred Bohom a pred tebou
na modlitbách mierne* stoja ...**

(* smerno = krotko, mierne,
pokojne)

Z 'Ochridskeho Prologa" Sv.
vladyku Nikolaja (Velimirovica) pre
dnešný 6.12 (pre juliánsky) - 19.12.
(po 'novom')... psd

Nikolaj (gr. = 'národný víťaz)

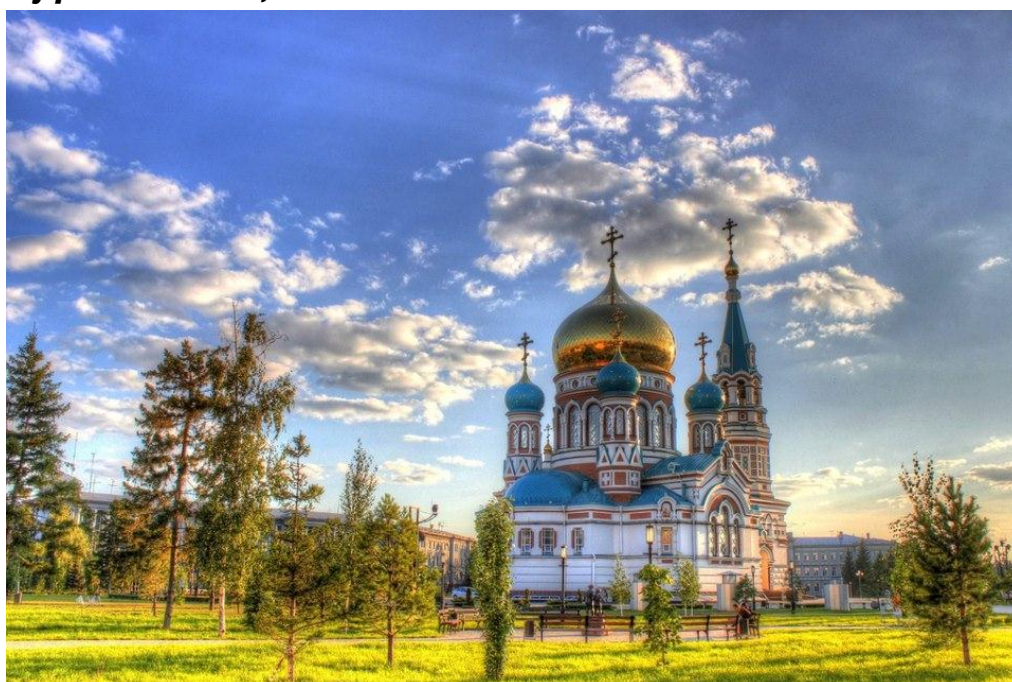
.....

863 - 2013 ..." Vráťte sa ľudskí
synovia... ' " Lebo v Tvojich očiach je
tisíc rokov ako včerajší deň, keď sa
pominul, a ako nočná stráž ..." Žalm 90.
3 4 (Psaltir - Ps. 89. 3-4)

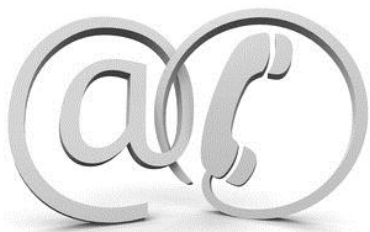
<http://www.svetosavlje.org/biblioteka/prolog/index.php?m=12&d=6&a=1&date=12-2012>

Prílohy:

 [svetosavljeProlog.url](http://www.svetosavlje.org/biblioteka/prolog/index.php?m=12&d=6&a=1&date=12-2012) 0.23 kB

OZNAM

Všetkým sympatizantom pravoslávia oznamujeme, že nedeľné sv. liturgie sa v Banskej Bystrici a Zvolene konajú striedavo. Jednu nedeľu v Banskej Bystrici v priestoroch Agentúry sociálnych služieb na ulici 9. mája so začiatkom o 9:30 hodine a ďalšiu nedeľu v kaplnke zvolenského zámku vo Zvolene so začiatkom o 10:00 hodine. Všetky sviatočne bohoslužby (utrene, večierne, sv. liturgie), ktoré pripadnú na ktorýkoľvek deň v týždni okrem nedele, sa konajú vo vojenskej kaplnke veliteľstva vzdušných síl vo Zvolene na ulici Jána Jiskru 10. Ďalej všetkým záujemcom o duchovné rady, duchovné usmernenie, zodpovedanie otázok v oblasti duchovného života, či bližšie informácie o bohoslužbách odporúčame, aby kontaktovali duchovného cirkevných obcí cestou e-mailu: marek.ignacik@gmail.com alebo na telefónnom čísle: 0903 824 426.

Informácie o našom občasníku, možnosti jeho odoberania či prispievania doň dostanete na telefónnom čísle redaktorky časopisu: 0903 170 583.

Zodpovedná:

Redaktorka: Mgr. Jana Tomášová, Jesenského 16, 974 01 Banská Bystrica,
e-mail: jankasom@szm.sk

www.pravoslavie.sk